

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Vlaams departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplannen en –projecten
t.a.v. Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie (GOVC)
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel, België

Rijkswaterstaat Zee en
Delta

Poelendaelesingel 18
4335 JA Middelburg

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

T 088 797 46 00

F 011 862 29 99

www.rijkswaterstaat.nl

Datum 7 juni 2022
Onderwerp Zienswijze met betrekking tot tweede verzoek
advies voor de omgevingsvergunning Indaver NV
Antwerpen

Geachte leden van de Gewestelijke omgevingsvergunningscommissie (GOVC),

Op 18 februari 2022 heb ik een eerste advies gegeven aangaande een omgevingsvergunning, onder het kenmerk OMV_2021167750. Het betrof een verzoek om bijstelling van de lozingsnormen door Indaver NV (hierna: Indaver), gevestigd aan de Poldervlietweg 5 te 2030 Antwerpen, kadastraal bekend onder: afdeling 16 sectie B nrs. 138D, 138L, 138K, afdeling 18 sectie D nrs. 28D, 28C, 79B en 80B.

Ons kenmerk

RWS-2022\17663

Uw kenmerk

(OMV_2021167750)

Bijlage(n)

-

Op woensdag 18 mei 2022 heeft u mij per e-mail opnieuw om advies gevraagd. Het verzoek om een aanvullend advies komt naar aanleiding van een administratieve lus (beslissing van Vlaams Minister), waarvoor een tweede openbaar onderzoek wordt georganiseerd.

De datum om te reageren stond hierbij op 29 mei 2022. Op 24 mei 2022 heb ik u verzocht de termijn om te reageren te verlengen. Deze extra tijd was nodig om de impact te beoordelen en u te voorzien van een tweede advies. Op 24 mei 2022 heb ik van u per e-mail uitstel gekregen tot dinsdag 7 juni 2022.

Naast de door Indaver aangeleverde (extra) documenten omtrent de aanvraag tot bijstelling van de lozingsnormen, heb ik tevens kennisgenomen van het eerste advies van de GOVC van 31 maart 2022, welke bij de e-mail bevestiging over uitstel is meegestuurd.

Als laatste heeft er op 30 mei 2022 ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen Rijkswaterstaat en het DEPARTEMENT OMGEVING Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –Projecten. In dit gesprek is gevraagd om nadere uitleg te geven rondom het aanvullend adviesverzoek. Het gesprek is als open en constructief ervaren.

Hieronder vindt u mijn advies over de nieuwe, door Indaver bijgestelde aanvraag.

Inleiding

Zoals al in mijn eerste advies is aangegeven, zijn in de Westerschelde hoge concentraties aan PFAS-verbindingen aangetroffen. De hoge concentraties PFAS-verbindingen veroorzaken waterkwaliteits- en maatschappelijke problemen. Deze PFAS-verbindingen blijken voor een (groot) deel afkomstig te zijn van bedrijven stroomopwaarts van de Schelde, onder andere van bedrijven uit de haven van Antwerpen, waaronder Indaver.

Ik heb in mijn eerste advies aangegeven dat de door Indaver aangevraagde lozing zal leiden tot het niet voldoen in de Westerschelde aan de vereisten van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in elk geval ten aanzien van PFOS. Daarmee kan de aanvraag niet worden toegestaan (arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) van 1 juli 2015 in zaak C-461/13). Daarnaast heb ik in mijn eerste advies aangegeven dat de aangevraagde lozing van Indaver ook zal leiden tot een onaanvaardbare verslechtering van de waterkwaliteit in de Westerschelde, met daarmee gepaard gaande negatieve invloed op de visconsumptie. Ik heb u er ten overvloede op gewezen dat deze problematiek in versterkte mate zal optreden in het Vlaamse deel van het ontvangende oppervlaktewater.

Doordat Indaver verzuimd heeft een passende natuurtoets uit te voeren, heeft uw minister besloten een administratieve lus toe te passen. Hierdoor is Indaver in de gelegenheid gesteld deze natuurtoets alsnog uit te voeren. Dit heeft geleid tot een wijziging van de aanvraag van Indaver:

- Voor een aantal stoffen worden strengere lozingseisen aangevraagd (0,1 µg/l voor alle PFAS m.u.v. PFBA, 20 µg/l voor PFBA);
- Voor seleen wordt een lozingseis aangehouden van 0,08 mg/l;
- Voor tributyltin (TBT) wil Indaver een lozingseis aanhouden van 2 ng/l.

Bevindingen m.b.t. gewijzigde aanvraag

Bij de beoordeling van de nieuw aangeleverde stukken concludeer ik ten eerste dat er, naast de Schelde, nog steeds geen, althans onvoldoende rekening gehouden wordt met de effecten van de lozing op benedenstroomse (natuur)gebieden waaronder Nederlandse oppervlaktewateren.

Uit mijn berekeningen blijkt dat ook met het hanteren van de nu aangevraagde lozingseisen, de lozing van Indaver nog steeds zal leiden tot een overschrijding van de oppervlaktewaternormen in de Westerschelde, hetgeen betekent dat de waterkwaliteit aldaar onaanvaardbaar in het geding komt. Nu het hier onder meer gaat om een overschrijding van de Europese norm voor PFOS, zal de aangevraagde lozing leiden tot een achteruitgang van de chemische toestand van de Westerschelde, dan wel brengt deze het tijdig bereiken van een goede chemische toestand van de Westerschelde in gevaar. Dit is verboden op grond van de KRW (zie voornoemd arrest van het HvJ EU). Ik wijs er nogmaals op dat dit in versterkte mate het geval zal zijn in het Vlaamse deel van het ontvangende oppervlaktewater.

In aanvulling op mijn eerste advies heb ik ook gekeken naar de aangevraagde lozingseisen voor TBT en seleen. Uit mijn berekeningen blijkt dat TBT niet leidt tot een normoverschrijding in de Westerschelde. Voor seleen blijkt echter dat de aangevraagde lozingseis wel leidt tot normoverschrijdingen in de Westerschelde. Volgens mijn berekeningen zou de lozingseis voor deze stof tot tenminste 1 µg/l moeten worden teruggebracht, ter voorkoming van waterkwaliteitsproblemen op de Westerschelde.

Ten tweede concludeer ik dat nog steeds niet voldoende wordt onderbouwd of Indaver voldoet aan het Europese vereiste dat de beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast ter voorkoming en beperking van emissies.

Ten slotte concludeer ik dat onduidelijk is of en op welke wijze Indaver kan voldoen aan de nu aangevraagde lozingseisen. Hiervoor mist een degelijke onderbouwing, bestaande uit onder meer een acceptatie- en (water)verwerkingsbeleid.

Hieronder licht ik mijn conclusies nader toe.

Overmatige immissie in het oppervlaktewater

Ik heb met de gewijzigde normen opnieuw een immissietoets uitgevoerd om de restlozing van PFAS-verbindingen in het oppervlaktewater door Indaver te beoordelen, dit met het oog op de vereiste waterkwaliteit van de Westerschelde. Dit is aangevuld met berekeningen voor TBT en seleen.

De vracht aan de te lozen PFAS-verbindingen zoals nu geadviseerd door het GOVC en aangevraagd door Indaver bedraagt ca. 29 kg PFAS/j (waarvan ca. 27 kg/j aan PFBA). Indien de lozing conform deze nieuwe lozingseisen zou plaatsvinden, voldoet de lozing voor 7 van de 20 meegenomen PFAS-verbindingen niet aan de oppervlaktewaternormen, berekend middels de Nederlandse immissietoets. De vracht aan te lozen seleen bedraagt 54 kg/j en daarmee voldoet de immissietoets niet. Voor TBT wordt geen probleem voorzien.

Er is in het eerste GOVC-advies, alsmede ook de door Indaver nieuw aangeleverde informatie, niet aangegeven op welke wijze er rekening gehouden wordt met de impact van de geloosde vrachten van PFAS-verbindingen, seleen en TBT op het ontvangende oppervlaktewater, in het licht van de daarin geldende oppervlaktewaternormen. Ik heb begrepen dat u wel beschikt over een impactbeoordelingssystematiek voor het ontvangende oppervlaktewater. Ik wil u dan ook verzoeken tot het uitvoeren van een noodzakelijke afweging op van de impact van de aangevraagde lozing op het oppervlaktewater, in het licht van de daarin geldende Europese en nationale normen.

Datum
7 juni 2022

Ons kenmerk
RWS-2022\17663

Onduidelijkheden over toepassing van BBT

Aanvullend op het eerder gegeven advies merk ik op dat bij de verwerking van het afvalwater door Indaver, voornamelijk gestuurd wordt op lozingseisen behorende bij zogenaamde end-of-pipe technieken. Het ontbreekt zowel in de aanvraag als het eerste GOVC-advies aan een vastlegging hoe Indaver een bronaanpak toepast op haar deelstromen, voordat de waterstromen elkaar verdunnen in de afvalwaterzuiveringsinstallatie van Indaver.

De Richtlijn Industriële Emissies vereist dat BBT worden toegepast. Ik vraag u nogmaals om nader te onderzoeken of Indaver aan dit vereiste voldoet en of zij voldoende inspanning levert voor het beperken van PFAS-verbindingen en seleen die in het oppervlaktewater komen middels het afvalwater, door het toepassen van bronaanpak en het toepassen van een daarbij passend acceptatie- en (water)verwerkingsbeleid. Zonder deze informatie kan ik ook niet beoordelen of en zo ja hoe Indaver aan de nu aangevraagde eisen wil gaan voldoen.

Conclusie

Ik verzoek u in uw advies aan de minister op te nemen dat mijn advies is om de gevraagde vergunning niet te verlenen, zonder nadere aanscherping van de lozingseisen in een mate die verzekert dat voldaan zal zijn aan de in Europa geldende normen in oppervlaktewater en aan de overige in Nederland geldende milieukwaliteitsnormen.

Ik verzoek u tevens in uw advies aan de minister een onderbouwd oordeel op te nemen over de vraag in hoeverre de aanvraag van Indaver voldoet aan het vereiste dat BBT wordt toegepast en over de vraag of en hoe Indaver kan voldoen aan de aangevraagde lozingseisen.

Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt en dat ik uw advies mag ontvangen. Ik ga er ook vanuit dat ik te zijner tijd zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld word van het besluit van de minister. Indien er gelegenheid is tot het mondeling toelichten van mijn zorgen, dan maak ik daar graag gebruik van.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
afdelingshoofd Vergunningverlening Rijkswaterstaat Zee en Delta